

Dosarul nr. 3ra-590/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

10 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Zadorojnîi Boris împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual, stabilirea și achitarea pensiei și recalcularea cu avantaj a pensiei,

împotriva deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2019 Zadorojnîi Boris a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual, stabilirea și achitarea pensiei, recalcularea cu avantaj a pensiei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 13 iunie 2019 a primit răspunsul cu nr. 1823 din 12 iunie 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul la cererea privind stabilirea pensiei în calitate de lucrător al instituției de forță.

La data de 17 iunie 2019 a expediat cu aviz de recepție către Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă prin care a solicitat recalcularea cu avantaj, aplicând coeficientul 2 la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei pentru perioada serviciului în diverse funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Cahul și pentru funcția de agent șef adjunct de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul, stabilirea și achitarea pensiei pentru perioada efectuării de către Zadorojnîi Boris a serviciului în diverse funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Cahul și pentru funcția de agent șef adjunct de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul cu avantaj, aplicând coeficientul 2 la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei.

A invocat reclamantul că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul greșit a concluzionat precum că perioadele de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază și deținere a persoanelor reținute și arestate în izoloarele de detenție provizorie, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 și temei de stabilire a pensiei.

Cu răspunsul primit nu este de acord, deoarece acest punct a fost modificat și completat de mai multe ori și în redacția actuală prevede calcularea, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izoloarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratare bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

A concretizat reclamantul că completarea Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, a fost elaborată ca urmare a multiplelor acțiuni civile privind recalcularea vechimii în muncă cu avantaj, cu includerea în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei a perioadei de activitate în cadrul fostului Batalion al serviciului escortă și pază al Comisariatului General de poliție mun. Chișinău al Departamentului de poliție al MAI, până la crearea IGP, și actualmente Batalionului de escortă și pază al Direcției de poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al poliției al MAI în prezent.

Reclamantul a susținut că perioada în care a activat în calitate de santinelă a secției de pază și escortare a Penitenciarului nr. 5 Cahul al Administrației Naționale a Penitenciarelor, urmează a fi calculată cu înlesniri, aplicând coeficientul 2. Face trimitere la art. 18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, precum și la pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemul penitenciar, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă două luni vechime.

A specificat reclamantul că această normă de drept stipulează expres că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituțiile penitenciare de tip închis, izoloarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran. Astfel, penitenciarele de tip închis, izoloarele de urmărire penală (izoloare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Reclamantul a menționat că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul nu a reținut actele prezentate la cererea de stabilire și plată a pensiei, și anume: certificatul nr. 8152 din 16 iunie 2018 eliberat de IP Cahul prin care s-a confirmat, că perioadele

menționate în certificat urmează a fi luate în calcul două luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu și calculul nr. 3/1507 din 10 octombrie 2018 eliberat de Directorul Penitenciarului nr. 5 Cahul prin care s-a calculat vechimea de calcul calendaristic de 13 ani 08 luni și 06 zile drept vechime în calcul în condiții avantajoase 25 ani, 01 luni, 12 zile.

A solicitat reclamantul obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cu avantaj, aplicând coeficientul 2 la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei pentru perioada efectuării de către Zadorojnîi Boris, a serviciului în diverse funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Cahul și pentru funcția de agent șef adjunct de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul, să stabilească și să achite pensia pentru perioada efectuării de către Zadorojnîi Boris a serviciului în diverse funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Cahul și pentru funcția de agent șef adjunct de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul cu avantaj, aplicând coeficientul 2 la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei conform calculului eliberat de către Penitenciarul nr. 5 Cahul și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Zadorojnîi Boris împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și s-a anulat decizia nr. 1823 din 12 iunie 2019, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite pensia pentru perioada efectuării de către Zadorojnîi Boris a serviciului în diverse funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Cahul și pentru funcția de agent șef adjunct de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul cu avantaj, aplicând coeficientul 2 la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei conform calculului nr. 3/1507 din 10 octombrie 2018 și s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Zadorojnîi Boris, cheltuielile de judecată în sumă de 2500 de lei. În rest pretențiile reclamantului au fost respinse, ca neîntemeiate.

Prin decizia din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că prima instanță, examinând cauza, a ajuns la o concluzie justă și întemeiată privind faptul că răspunsul emis de Casa Națională de Asigurări Sociale este neîntemeiat, deoarece conform datelor prezentate de apelant/recurent, acestuia i-a fost calculată greșit vechimea în muncă când a activat în izolatorul de detenție, aceasta a fost calculată cu o lună vechime în muncă egală cu o lună de serviciu, dar conform prevederilor legale menționate mai sus, vechimea în muncă pentru acest gen de funcții se calculează 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Astfel, la momentul depunerii cererii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, pe perioada indicată supra ca două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, Zadorojnîi Boris întrunea toate condițiile stipulate la art. 13 din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993, iar Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat i-a refuzat în recalcularea pensiei.

La 13 martie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu s-a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A mai indicat recurentul că Zadorojnii Boris, în perioadele 19 martie 2009 – 22 martie 2010, 01 iulie 2011 – 05 martie 2013 exercita funcția de polițist șofer al Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Cahul, iar la data de 05 martie 2013 – 28 februarie 2014 a activat în cadrul Secției management operațional al Inspectoratului de poliție Cahul, activitate desfășurată preponderent în birou.

Astfel, a remarcat că intimatul nu întrunește cele două condiții prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, și anume, Secția management operațional al Inspectoratului de poliție Cahul, nu reprezintă o instituție prevăzută la pct. 8 al Hotărârii Guvernului, iar în exercițiul funcției deținute, reclamantul desfășura activitate preponderent în birou.

Recurentul a menționat că instanțele inferioare nu au verificat totalitatea tuturor circumstanțelor, astfel au emis acte judecătorești neîntemeiate.

La 07 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 mai 2020 Zadorojnii Boris a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, actele judecătorești fiind emise cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces și recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 17 februarie 2020.

Prin urmare, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 13 martie 2020, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în

cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme

cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230, art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh